

VALITUSLUPAHAKEMUS JA VALITUS

25.10.2021

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry.

Asia

Valitusluvan hakeminen ja valitus sekä vaatimus täytäntöönpanopäätöksen kumoamiseksi.

Valituksenalainen päätös

Helsingin hallinto-oikeuden päätös H4587/2021
(valituksenalainen päätös **Liite 1**, valitusosoitus **Liite 2**)

Antopäivä 24.9.2021

Diaarinumerot

(samassa päätöksessä on käsitelty useita valituksia, eikä päätöksestä ilmene mikä diaarinumero koskee Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin valitusta)

21976/03.04.04.04.16/2020
22042/03.04.04.04.16/2020
22080/03.04.04.04.16/2020
22101/03.04.04.04.16/2020
22110/03.04.04.04.16/2020
22113/03.04.04.04.16/2020
22505/03.04.04.04.16/2020

Päätös, jota valituksenalainen Helsingin hallinto-oikeuden päätös koski:

Uudenmaan liiton maakuntavaltuusto 25.8.2020 § 22

Maakuntavaltuusto oli hyväksynyt Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuudesta ja kumonnut päätöksessä tarkemmin ilmenevällä tavalla voimassa olevat Uudenmaan maakuntakaavat siltä osin kuin ne sijoittuvat Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan alueelle.

Valittaja

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, Helsinki

Prosessiosoite

Erityisasiantuntija Lauri Kajander
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
Itälahdenkatu 22 b A
00210 HELSINKI
Puhelin 045 114 0088
Sähköposti uusimaa@sll.fi

Vaatimukset

1. Haemme valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.
2. Helsingin hallinto-oikeuden päätös H4587/2021 kumotaan tässä valituksessa eritellyin osin.
3. Kumotaan Uudenmaan maakuntavaltuuston 25.8.2020 hyväksymä Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuudesta Helsingin hallinto-oikeudelle 9.10.2020 tekemämme valituksen mukaisesti niiltä osin kuin on tässä valituksessa mainittu.
4. Päätöksen täytäntöönpano kielletään valituksenalaisten osien osalta KHO:n päätökseen asti.

PERUSTELUT

Asian kuvaus

Valitimme 9.10.2020 Helsingin hallinto-oikeuteen Uudenmaan maakuntavaltuuston päätöksestä hyväksyä Uusimaa 2050 -maakuntakaavakokonaisuuden osana Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava. Vaadimme päätöstä tietyiltä valituksessa perustelluilta osiltaan kumottavaksi maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n ja 28 §:n, maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastaisena.

Alkuperäinen 9.10.2020 päivätty valituksemme on tämän valituksen **Liitteenä 3**. Lisäksi liitteinä ovat ne alkuperäisen valituksen liitteet, jotka ovat tämän valituksen kannalta olennaisia (**Liitteet 3.1-3.2**) sekä 25.3.2021 annettu vastaselitys (**Liite 4**).

Helsingin hallinto-oikeus hylkää osittain valituksemme 24.9.2021.

Valitusluvan edellytykset

Katsomme, että lain mukaiset edellytykset valitusluvan myöntämiselle täyttyvät.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos: 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi; 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

TARKEMMAT PERUSTELUT JA VALITUS

- “asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi”

On tapahtunut ilmeisiä virheitä, kun Helsingin hallinto-oikeus ei ole ratkaisussaan ottanut lainkaan kantaa osaan valituksemme keskeisistä perusteluista.

On myös tapahtunut ilmeisiä virheitä kun hallinto-oikeus on käsitellyt valituksessamme esiin tuotuja seikkoja, mutta perustanut päätöksensä virheellisiin tietoihin tai päätelmiin.

Näistä ongelmista on tarkempi kuvaus alla tässä valituksessa.

Kumottavaksi vaadittava hallinto-oikeuden päätös: Aiempien lainvoimaisten maakuntakaavojen viheryhteystarvemerkinäkö koskevan valituksen hylkääminen

Hallinto-oikeus toteaa ratkaisussaan, että ”saadun selvityksen” mukaan:

”Kehittämisperiaatemerkinäkö osoitetut viheryhteystarpeet on valituksenalaisessa kaavassa osin osoitettu erilaisilla tekniikoilla kuin alueella aikaisemmin voimassa olleessa maakuntakaavassa. Viheryhteystarpeiden yksityiskohtaisempaa suunnittelua ohjataan aikaisempaa enemmän erilaisilla kaavamerkinäköihin perustuvilla suunnittelumääräyksillä, minkä johdosta viheryhteystarpeita koskevia määräyksiä on poistettu. Asiassa ei ole kuitenkaan ilmennyt, että maakuntavaltuuston päätös olisi lainvastainen valituksissa esitetyillä yleisillä viheryhteystarpeisiin liittyvillä perusteilla, kun otetaan huomioon kehittämisperiaatemerkinäkö toteutumista kokonaisuutena.”

Hallinto-oikeus toteaa myös, että

”Alueella voimassa oleva maakuntakaava ei ole ohjeena alueelle hyväksyttävälle uudelle maakuntakaavalle. Kaavan hyväksyvä viranomainen voi siten maankäyttö- ja rakennuslain

sisältövaatimusten mukaisissa puitteissa päättää hyväksyä myös suojelualueiden ja viheryhteyksien osalta toisen sisältöisen ja toisista lähtökohdista valmistellun kaavan kuin, mitä alueella on aikaisemmin ollut voimassa.” [alleviivaus lisätty]

Muita perusteluja hallinto-oikeus ei anna päätökselleen hylätä valituksemme siltä osin kun se koskee kumottuja voimassa olleen maakuntakaavan viheryhteysmerkintöjä.

Näin ollen hallinto-oikeus ei tältä osin ole käsitellyt lainkaan valitustamme, koska valituksemme ei koskenut tekniikkaa, jolla viheryhteystarpeet on kaavassa esitetty tai viheryhteyksiä koskevia kaavamääräyksiä, vaan sitä että maakuntavaltuuston hyväksymässä Uusimaa 2050 - kaavakokonaisuudessa (kaikki kolme vaihemaakuntakaavaa mukaan lukien) on jätetty kokonaan esittämättä yli 90 kpl aiemmin vähintään maakunnallisesti merkittäviksi määritettyjä viheryhteyksiä, jotka oli esitetty voimassa olleessa maakuntakaavassa viheryhteyksinä, jotta niiden säilyminen tulisi turvattua maakuntakaavan ohjausvaikutuksen kautta myös yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Emme ole valituksessamme esittäneet, että aiemman maakuntakaavan olisi tullut toimia ohjeena uutta laadittaessa, vaan että aiemmin maakuntakaavassa vähintään maakunnallisen merkityksensä vuoksi esitettyjen viheryhteystarpeiden esittämättä jättäminen uudessa maakuntakaavassa vaatisi yhteyskohtaiset, laillisuusnäkökulmasta relevantit perustelut, jollaisia tässä tapauksessa ei ole esitetty.

Lainauksia alkuperäisestä valituksestamme:

”Maakuntavaltuuston hyväksymä mittava viheryhteystarvemerkitöjen kumoaminen on monellakin tapaa maankäyttö- ja rakennuslain vastainen. Ratkaisu ei huomioi maakuntakaavan sisältövaatimuksia eikä huolehdi riittävästi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämästä viherverkoston jatkuvuudesta. Ilman tarkempaa arviointia ja selvityksiä tehty mittava kumoamisratkaisu ei myöskään täytä MRL 9 §:n vaatimuksia.”

”Kaava-aineistosta puuttuu selvitys, jossa olisi kumottavaksi esitettyjen viheryhteystarvemerkitöjen osalta viheryhteyksikohtaisesti arvioitu ja dokumentoitu ne tekijät, joiden takia kyseinen merkintä on katsottu perustelluksi kumota.”

Hallinto-oikeus ei ole ratkaisussaan lainkaan ottanut huomioon, että valituksemme peruste on nimenomaan se, että kaavaratkaisu ei täytä MRL:n mukaisia maakuntakaavan sisältövaatimuksia (ml. valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet).

Vaadimme valituksen puutteelliseen käsittelyyn vedoten, että hallinto-oikeuden päätös hylätä alkuperäinen valituksemme tältä osin kumotaan. Samalla vaadimme kumottavaksi, alkuperäisessä valituksessamme esitetyin perustein, maakuntavaltuuston päätöksen poistaa perustelematta ja päätöksen vaikutuksia asianmukaisesti selvittämättä maakuntakaavasta merkittävä määrä tärkeiksi todettuja viheryhteyksiä.

Täytäntöönpanopäätöksen kumoaminen ja perustelut

Hallinto-oikeus kumosi 24.9.2021 annetulla päätöksellään H4587/2021 aikaisemmalla välipäätöksellään 22.1.2021 asettamansa Uusimaa 2050 -kaavakokonaisuuden toimeenpanokiellon.

Vaadimme, että KHO kumoaa tämän hallinto-oikeuden päätöksen ja asettaa Uusimaa 2050 -kaavakokonaisuuden uudelleen täytäntöönpanokieltoon valituksemme oikeuskäsittelyn ajaksi niiltä osin, kuin valituksessamme vaaditaan kaavaa kumottavaksi. Täytäntöönpanokielto tarvitaan, koska muuttavan maankäytön mahdollistava alempi kaava tekisi muutoksenhakumme tyhjäksi. Maakuntakaava ei vaikuta alemman lainvoimaisen kaavan alueella, vaikka maakuntakaavaa myöhemmin muutettaisiin valituksemme perusteella. Samoin muut hankkeet voivat hävittää tai heikentää valituksemme perusteita oikeuskäsittelyn aikana, mikäli täytäntöönpanokieltoa ei aseteta.

Valitusoikeudesta

MRL 191.2 §:n mukaan rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä on toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n sääntöjen (**Liite 5**) mukaisena tarkoituksena on monimuotoisen luonnon, elinkelpoisen ympäristön sekä kulttuuri- ja rakennusperinnön suojeleminen ja hoitaminen sekä samassa tarkoituksessa toimivien paikallisten ja alueellisten yhteisöjen tukeminen. Piirin toiminta-alueeseen kuuluu koko Uudenmaan maakunta. Siten piiri on MRL:n mukaisesti oikeutettu valittamaan asiassa.

Helsingissä 25.10.2021

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry.

Laura Räsänen
puheenjohtaja

Lauri Kajander
erityisasiantuntija

LIITTEET

Liite 1. Helsingin hallinto-oikeuden päätös H4587/2021

Liite 2. Valitusosoitus

Liite 3. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n alkuperäinen valitus 9.10.2020

Liite 3.1. Alkuperäisen valituksen liite 1 - Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston pöytäkirja-2-2020

Liite 3.2. Alkuperäisen valituksen liite 3 - Kumotut viheryhteysmerkinnät ja palautukset 9.10.2020

Liite 4. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n vastaselitys 25.3.2021

Liite 5. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n säännöt